

P.M. clearingvientiä tarkoittavien kauppalaskujen
viseerauksesta sodan aikana.

Clearingsuhteitamme erinäisten ulkovaltain kanssa on yleensä karakterisoitunut Suomen clearingpassiviteetti. Eri clearingtilien osoittaessa saldoa Suomen velaksi on clearingsaataviemme kompensointi yleensä saattanut viivytyksittä tapahtua. Siinä tapauksessa, että Suomen clearingmaita sekautuisi eurooppalaiseen sotaan, on kuitenkin varsin todennäköistä, että clearingtilanne muodostuisi meille epäedulliseksi. Näin siksi, että clearingmaamme - kuten sotaa käyvät maat aina - tulisivat huomattavasti lisäämään tuontiaan samalla kuin niiden vientikyky nopeasti supistuisi. Edelleen on varsin otaksuttavaa, että sotaa käyvät maat, mikäli mahdollista, pyrkisivät lisäämään tuontiaan juuri niistä maista, joiden kanssa niillä on clearing. Näin, koska clearingkaupassa suurikaan tuontienemmys ei ainakaan välittömästi pääse rasittamaan tuojamaan valuuttataloutta. Tuontienemydestähän aiheutuu ainoastaan vastaava clearingvelka, joka maksetaan clearingitse kompensoiden, siis tavaroilla - jos maksetaan.

Sanotusta lähtien tuntuu aiheelliselta, että jo ajoissa suunniteltaisiin ne toimenpiteet, joilla tarvittaessa voitaisiin ryhtyä rajoittamaan clearingvientiämme kompensoivaa clearingtuontiamme vastaavaksi. On nimittäin todennäköisesti liian optimistista olettaa, että viejät, clearingtilanteen vaikeutuessa jo aikanaan oma-aloitteisesti supistaisivat vientiään. Kokemus on näyttänyt, että clearingmaan tarjoamien näennäisesti korkeiden hintojen houkuttelemina viejät yleensä aina ovat olleet taipuvaisia uskaltautumaan suuriinkin riskeihin. Näinollen lienee tarkoituksenmukaisinta, että clearingviennin rajoitettava tarkkailu annettaisiin clearingviranomaisen, t.s. Suomen Pankin Clearingosaston suoritettavaksi. Tarkkailun keskittäminen Suomen Pankkiin olisi suotavaa senkin vuoksi, että clearingtilanteen hetkittäisetkin vaihtelut voitaisiin tällöin heti huomioida.

Käytännössä saattaisi rajoittavan tarkkailun järjestää esim. seu-

raavasti:

1/ Suomen Pankki oikeutettaisiin käsittelemään saapuvia, viejille osoitettuja clearingmaksuilmoituksia siten, että clearingsaldon osoittautuessa riittämättömäksi ensi sijassa kompensoitaisiin ne maksuilmoitukset, jotka koskevat sellaista vientiä, jota tarkoittava kauppalasku ennen tavarain laivausta Suomesta on varustettu Suomen Pankin clearingviisumilla.

2/ Tullikamarit velvoitettaisiin päivittäin Suomen Pankille ilmoittamaan tullikamareissa olevien maksamattomien clearingsitoumusten määrän.

3/ Huomioonottaen näin ilmoitetun clearingtuonnin sekä vastaavan clearingtilin saldon Suomen Pankin Clearingosasto antaisi clearingviisumin sille esitettyihin vientilaskuihin silmällä pitäen siitä, että viseerattujen vientilaskujen edustama clearingsaatava joka hetki olisi ainakin teoreettisesti kompensoitavissa.

4/ Pyytäessään clearingviisumia tulisi viejän esittää vientilaskunsa kahtena kappaleena, joista toinen viseerattuna hänelle palautettaisiin, toisen jätessä clearingosastolle odottamaan vastaavan maksuilmoituksen saapumista asianomaisesta clearingmaasta.

Harkittavaksi jää, olisiko yleensä lainkaan välttämätöntä säätää mitään viseerauttamispakkoa. Tuntuu siltä, kuin 1/ kohdassa se-
lostettu diskriminoinnin mahdollisuus clearingkäsitteilyssä riittäisi pakottamaan viejiä ajoissa huolehtimaan viisumin hankkimisesta.

Helsingissä elokuun 30 päivänä 1939.